

Спасибі, мамо, за сина-солдата.

Військовослужбовці Запорізького гарнізону відзначили День матері

Четверте травня 2011 року увійде в історію Збройних Сил України як день започаткування в українському війську традиції вшанування солдатських матерів. Бо саме в цей день міністр оборони України М. Б. Єжель, вперше за багатовікову історію українського війська підписав Наказ за номером 239 "Про встановлення у Збройних Силах України Дня солдатської матері".

Хіба можна уявити будь-яке військо без військового порядку, дисципліни і, головне, без традицій? З таким питанням ми звернулися до учасників урочистостей з нагоди відзначення першого в історії України Дня солдатської матері, що відбулись у 55-ій Запорізькій артилерійській бригаді ім. генерала Петрова. Отже, три погляди на свято, яке започатковує традицію шанування образу жінки-матері у військових колективах.

Олександр Кривоший – ініціатор встановлення свята та автор проекту його обґрунтування:

– Не маю жодного сумніву, і сьогодні ще раз, на власні очі, переконався в тому, що військовий порядок, дисципліна та гарні традиції потрібні військовослужбовцям Збройних Сил України. Якщо говорити про нинішнє свято, то мати для українського воїна - це світлий, нетлінний образ Вітчизни-Матері, Богородиці-Матері, козацької шаблі-матері і жінки-матері, яка народила, виховала сина-солдата і у військo віддала. Під час зустрічі міністра оборони України М. Б. Єжеля з членами громадських організацій України, яка відбулась 30 березня за участю відповідальних працівників Міністерства оборони та Генерального Штабу України, було прийняте остаточне рішення про встановлення у Збройних Силах України Дня солдатської матері. Маємо підписаний міністром наказ. Однак радіти зарано. Необхідно, аби свято по-справжньому "прижилося", стало жаданим для солдатських матерів, які в цей день можуть безперешкодно побачити сина, поспілкуватись з ним та його командиром і для офіцерів-вихователів, які повинні усвідомити, що в умовах плюралізму та інформаційного протистояння стає актуальним питання відновлення у Збройних Силах України духовного аспекту як складової частини військового порядку та високої дисципліни. Існуючі реалії переконливо свідчать про неможливість зміцнити дисципліну, звівши цей процес лише до контролю за особовим складом та до покарання порушників.

Звернення до історії України, до кращих духовних традицій

українського війська є засобом формування не лише громадських ідеалів військовослужбовців, а й їхньої історичної свідомості. З давніх часів в системі духовних цінностей українського воїнства традиції пошани до образу жінки-матері набували не лише побутового, а й світоглядного значення. Звернення до пісенної творчості українського народу, до легенд, дум і переказів також переконує, що зміцнюючим морально-психологічний клімат, об'єднуючим і надихаючим символом українського війська був образ матері, яка росила синів, виряджала їх у військо, вірно чекала і силою материнської любові рятувала від загибелі.

На всіх Січах церква в ім'я Богоматері вважалася головною, а храмовим святом на Запоріжжі завжди було свято Пресвятої Богородиці. Козаки носили на грудях хрестики з її зображенням, а значна частина церков і каплиць, зведених на землях Запорозьких Вольностей, присвячувались Богоматері. Покидаючи Запоріжжя, після зруйнування Січі військами російської царини Катерини, козаки, за переказом, зішлися до Січової церкви, названої на честь Божої Матері і довго молилися своєї небесній покровительці... Після молитви, взявши з собою ікону Покрови Пресвятої Богородиці, вони тричі обійшли духовну твердиню і священник прорік: "...апостоли з пророками ликують, бо ради нас молить Богородиця Предвічного Бога..."

У березні 1990 року солдатські матері Запорізького краю, під Покровом Божої Матері, створили раду матерів і вдалися до активної боротьби за долю синів-солдатів та за відродження Українського Війська.

У травні 2011 року члени організації солдатських матерів Запорізького краю подарували Україні і Українському війську свято – День солдатської матері, як нагадування про свій подвиг та про подвиг мільйонів жінок, яким довелося стати солдатськими матерями.

Ми вдячні всім громадським організаціям та державним установам Запорізького краю, які підтримали нашу ініціативу. Сприяли проведенню зустрічі з міністром оборони України, підготовці від-

Т. Карапейчик під час зустрічі з військовослужбовцями Запорізького гарнізону

повідних клопотань і звернень до Уряду України, Міністерства оборони України та Верховної Ради України. На часі створення у Запоріжжі гарнізонного храму та музею Запорізького комітету солдатських матерів.

Немінський Ігор – майор, тимчасово виконуючий обов'язки заступника командири бригади з виховної роботи:

– Традиція вшанування солдатських матерів потрібна і солдатам строкової служби, і офіцерам. Слово матері завжди мало вагу як у сім'ї, так і в боротьбі з "казарменним хуліганством". Солдатські матері Запорізького краю першими підняли питання про боротьбу з "дідівщиною" у Збройних Силах Радянського Союзу, про створення на території України військових формувань та заснування посади міністра оборони України. По всіх областях республіки в 1990 році була організована мережа регіональних осередків комітету солдатських матерів, які почали боротьбу за повернення громадян Української РСР для проходження строкової військової служби на території України. Активне лобювання жінками органів законодавчої та виконавчої влади УРСР змусило Верховну Раду УРСР прийняти 30 липня 1990 року Постанову № 88-ХІІ "Про проходження строкової військової служби громадянами Української РСР та використання працівників правоохоронних органів республіки за її межами."

Військовослужбовці повинні гордитись не лише подвигами своїх пращурів-козаків, але й пам'ятати про ініціативу та рішучість солдатських матерів в далекому тепер 1990 році. Жаль лише, що ми, поки що, не маємо книг про історію створення цієї організації, відеофільмів та відповідного методичного матеріалу, необхідного для проведення

урочистостей з нагоди Дня солдатської матері.

Тамара Карапейчик – заступниця Голови Запорізького міського Фонду соціального і правового захисту сімей військовозобов'язаних, загиблих при виконанні службових обов'язків у мирний час:

– Перший з'їзд солдатських матерів України, який відбувся в Запоріжжі у вересні 1990 року, вперше за всю історію СРСР та УРСР поставив перед Президентом СРСР, Головою Ради Міністрів СРСР, міністром оборони СРСР, Головою Верховної Ради УРСР конкретні вимоги – "прислухатися до голосу матерів і не гальмувати здійснення військової реформи в Україні..."

Ми горді, що двадцять років по тому члени нашої громадської організації зуміли домогтись, аби кожна солдатська мама, чий син служить у Збройних Силах України, мала можливість безпроблемно зустрітись із сином у День солдатської матері і почути слова вдячності з вуст командира за його виховання. Було б добре, аби офіцери прислухались до наших пропозицій і разом із солдатами в переддень свята написали листи матерям військовослужбовців. Найбільший подарунок для матері, знаю по собі, це лист від сина-солдата. Під час зустрічі з членами нашої громадської організації міністр оборони України М. Б. Єжель наголосив, що морально-психологічний стан армії - це не лише сила зброї, а й духовність військовослужбовців, повага до військових традицій прадідів та любов до Матері-Вітчизни і до жінки, яка носить горде звання - солдатська мати.

Олександр РАДОЧИН.
Спеціально для газети
"Запорозька Січ".
Фото О.Кривошого